

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

نام درس: اصول اپیدمیولوژی و روش تحقیق	کد درس: ۱۴۱۰۲۰
مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد	رشته تحصیلی: اپیدمیولوژی
گروه آموزشی:	پیش نیاز:
تعداد و نوع واحد: ۳ واحد، (۲ واحد تئوری و ۱ واحد عملی)	محل برگزاری: دانشکده بهداشت
روز و ساعت برگزاری:	مدرسین (مسئول درس مشخص شود): خانم دکتر صادقی دکتر احسان موسی فرخانی
یکشنبه ۱۰-۱۲	
طراحی اولیه ☐	بازنگری
شرح درس: در این درس دانشجویان مفاهیم پایه و درک لازم از توالی اپیدمیولوژی، انواع مطالعات، خطاها و علیت، ارزیابی نظام مراقبت و نقد مقالات را پیدا خواهد کرد و فعالانه درگیر انتخاب موضوعات پژوهشی مرتبط با نظام سلامت و تدوین اجزا یک پروپوزال پژوهشی مرتبط خواهند بود. دانشجویان بصورت کارگروهی بعد از هر جلسه نظری، کاربردهای مختلف مفاهیم و روشهای اپیدمیولوژی و پرورندگان اجزا یک پروپوزال مرتبط با یک موضوع را بطور عملی تجربه خواهند کرد.	
هدف کلی دوره: ۱- توانایی دانشجویان در انتخاب موضوعات پژوهشی مرتبط با حوزه سلامت ۲- پرورندگان اجزای یک پیش نویس طرح تحقیقاتی (پروپوزال): - بیان مساله و توضیح ضرورت اجرای یک سوال پژوهشی - بررسی متون و توانایی انتخاب و ارزیابی نقادانه مطالعات مرتبط با موضوع پژوهش - اهداف، سوالات و فرضیات پژوهش - متغیرها - ابزار جمع آوری داده های پژوهش - تعیین حجم نمونه و نمونه گیری - تجزیه و تحلیل داده ها - اخلاق در پژوهش - برآورد هزینه و جدول گانت - تهیه پیش نویس طرح تحقیقاتی	
روش های ارزیابی دانشجویان (سهم هر روش بر حسب درصد نوشته شود): روش های ارزیابی در طول دوره (۶۰٪) - حضور فعال در کلاس (جلسات بحث گروهی) ۱۰٪ - تدوین و ارائه شفاهی پروپوزال ۳۰٪ - ارائه و ثبت پروپوزال در سامانه پژوهان ۲۰٪	

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

روش های ارزیابی در انتهای دوره: امتحان پایان ترم (۴۰٪)
وسایل آموزشی: دیتا- رایانه- وایت برد- اسکایپ یا نوید
منابع اصلی درس: - ملک افضلی حسین و همکاران. روش شناسی پژوهشهای کاربردی در علوم پزشکی. انتشارات دانشگاه تهران. - صباغیان حسین، هلاکویی نائینی کوروش، اپیدمیولوژی لئون گوردیس، تهران، نشر گپ. آخرین ویرایش. - Moyses Szklo, Epidemiology Beyond the basic, Fourth edition, 2019 by Jones & Bartlett Learning - Ardehali H. How to write a successful grant application and research paper. Circulation research. 2014 Apr 11;114(8):1231-4

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

جلسه اول

اهداف رفتاری: دانشجو بتواند در خصوص کلیات روش تحقیق اظهار نظر نماید.

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

✓ بتواند تعریف پژوهش/تحقیق را ارائه نماید

✓ بتواند انواع پژوهش را تعریف نماید

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۹۰	مقدمه و کلیات روش تحقیق، اجزاء پیش نویس طرح تحقیقاتی (مندرجات فرم پروپوزال)
	توضیحات مربوط به طرح دوره و اهداف تعریف پژوهش/تحقیق انواع تحقیق/پژوهش اجزاء پیش نویس طرح تحقیقاتی (مندرجات فرم پروپوزال)
روش ارزشیابی (در صورت نیاز): میزان مشارکت دانشجو در بحث گروهی	

جلسه دوم

اهداف رفتاری: دانشجو بتواند حیطه پژوهش و عنوان مورد علاقه خود را شناسایی نماید

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

✓ بتواند تعریف تعریفی از اپیدمیولوژی توصیفی و تحلیلی بیان کند

✓

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۹۰	طراحی سوال پژوهش، بیان مساله و بررسی متون
	حیطه، موضوع و عنوان پژوهش معیارهای یک عنوان مناسب برای پژوهش چگونه یک عنوان تحقیق بنویسیم؟ روند و محتوای بیان مساله نکاتی که در بررسی متون می بایست رعایت شود بحث گروهی
روش ارزشیابی (در صورت نیاز): میزان مشارکت دانشجو در بحث گروهی	

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

جلسه سوم

اهداف رفتاری: نوشتن بررسی متون مناسب و اهداف، سوالات و فرضیات عنوان انتخابی خود در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که: شیوه بررسی متون استاندارد و مطلوب، شیوه نگارش اهداف سوالات و فرضیات پژوهش را توضیح دهد.

✓ بتواند تفاوت

✓ سطوح پیشگیری را نام ببرد

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۹۰	بررسی متون، اهداف، سوالات و فرضیات پژوهش
	نکاتی که در بررسی متون می بایست رعایت شود منابع مورد استفاده در بررسی متون هدف/اهداف کلی اهداف اختصاصی هدف/اهداف کاربردی سوالات و فرضیات پژوهش
روش ارزشیابی (در صورت نیاز): میزان مشارکت دانشجو در بحث گروهی	

جلسه چهارم

اهداف رفتاری: دانشجو بتواند جدول متغیرهای موضوع انتخابی خود را به شیوه مطلوب تکمیل نماید در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که:

✓ بتواند تفاوت تعریف علمی و عملی متغیرهای پژوهش را بیان نماید

✓ بتواند متغیرها را بر حسب نوع، نقش و مقیاس آنها تعریف نماید

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۹۰	متغیرهای پژوهش (نوع، نقش، مقیاس، تعریف علمی عملی متغیر)
	نوع و نقش متغیر در پژوهش مقیاس متغیر در پژوهش تعریف علمی و عملی متغیرها تکمیل جدول متغیرها
روش ارزشیابی (در صورت نیاز): میزان مشارکت دانشجو در بحث گروهی	

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

جلسه پنجم

اهداف رفتاری: دانشجو قسمتهای تکمیل شده پروپوزال مرتبط با عنوان پژوهشی انتخابی خود را در کلاس توضیح دهد و در جلسه شبیه سازی شده شورای پژوهشی از مطالب ارایه شده خود دفاع نماید
در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :
✓ مفهوم تحلیل و ارزیابی نقادانه پروپوزال پژوهشی را توضیح دهد

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۹۰	ارایه پروپوزال تدوین شده و دفاع از مطالب ارایه شده در بحث گروهی و جلسه شبیه سازی شده شورای پژوهشی
روش ارزشیابی (در صورت نیاز): میزان مشارکت دانشجو در بحث گروهی	

جلسه ششم

اهداف رفتاری: دانشجو بتواند مطالعات اولیه و ثانویه را تفکیک نموده و نمونه آنها را جستجو و در کلاس ارایه نماید
در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :
✓ مفهوم مطالعات اولیه و ثانویه را توضیح دهد
✓

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۹۰	آشنایی با انواع مطالعات اپیدمیولوژی (مفهوم مطالعات اولیه و ثانویه)
	مفهوم مطالعات اولیه مفهوم مطالعات ثانویه
روش ارزشیابی (در صورت نیاز): میزان مشارکت دانشجو در بحث گروهی و ارایه مقالات مرتبط با موضوع	

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

جلسه هفتم

اهداف رفتاری: دانشجو بتواند مقالات و مطالعات مشاهده ای توصیفی و تحلیلی را تفکیک نموده و نمونه آنها را در کلاس مورد ارزیابی نقادانه قرار دهد.

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

✓ بتواند روش انجام مقالات و مطالعات مشاهده ای توصیفی و تحلیلی را توضیح دهد.

✓ چک لیستهای مرتبط با ارزیابی نقادانه آنها را بیان نماید.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۹۰	آشنایی با انواع مطالعات اپیدمیولوژی و ارزیابی نقادانه آنها (مشاهده ای توصیفی و تحلیلی)
	مطالعه موردی و موارد مطالعات مقطعی مطالعات بومشناختی مطالعات مورد-شاهدی مطالعات همگروهی
روش ارزشیابی (در صورت نیاز): ارایه و ارزیابی نقادانه مقالات مرتبط با مطالعات مشاهده ای توصیفی و تحلیلی	

جلسه هشتم

اهداف رفتاری: دانشجو قسمتهای تکمیل شده پروپوزال مرتبط با عنوان پژوهشی انتخابی خود را در کلاس توضیح دهد و در

جلسه شبیه سازی شده شورای پژوهشی از مطالب ارایه شده خود دفاع نماید

در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

✓ نوع طراحی مطالعه موضوع انتخابی خود را شرح دهد

✓

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۹۰	ارایه پروپوزال تدوین شده و دفاع از مطالب ارایه شده در بحث گروهی و جلسه شبیه سازی شده شورای پژوهشی
روش ارزشیابی (در صورت نیاز): میزان مشارکت دانشجو در بحث گروهی	

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

جلسه نهم

اهداف رفتاری: دانشجو بتواند یک مقاله مرتبط با نوع مطالعه مداخله ای از سایت های معتبر پیدا نموده و پس از خلاصه سازی شیوه اجرای آن را در کلاس توضیح دهد
در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :
✓ شیوه اجرای یک مطالعه مداخله ای را شرح دهد

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۹۰	آشنایی با انواع مطالعات اپیدمیولوژی ارزیابی نقادانه آنها (مطالعات مداخله ای)
	شرح و اصول مطالعات کارآزمایی بالینی تصادفی سازی بحث گروهی و شبیه سازی جلسه شورای پژوهشی
روش ارزشیابی (در صورت نیاز): میزان مشارکت دانشجو در بحث گروهی	

جلسه دهم

اهداف رفتاری: دانشجو بتواند ابزار متناسب با عنوان پژوهشی خود را انتخاب نماید
در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :
✓ بتواند ابزار و روشهای مختلف گردآوری داده ها در مطالعات را توضیح دهد

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۹۰	ابزار و روشهای گردآوری داده ها در مطالعه
	مشاهده مصاحبه پرسشنامه
روش ارزشیابی (در صورت نیاز): میزان مشارکت دانشجو در بحث گروهی	

جلسه یازدهم

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

اهداف رفتاری: دانشجو قسمتهای تکمیل شده پروپوزال مرتبط با عنوان پژوهشی انتخابی خود را در کلاس توضیح دهد و در جلسه شبیه سازی شده شورای پژوهشی از مطالب ارائه شده خود دفاع نماید
در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :
✓ ابزار و شیوه جمع آوری داده ها در مطالعه خود را توضیح دهد

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۹۰	ارایه پروپوزال تدوین شده و دفاع از شیوه انتخابی روش جمع آوری داده ها در بحث گروهی و جلسه شبیه سازی شده شورای پژوهشی
روش ارزشیابی (در صورت نیاز): میزان مشارکت دانشجو در بحث گروهی	

جلسه دوازدهم

اهداف رفتاری: دانشجو بتواند حجم نمونه لازم برای انجام مطالعه خود را محاسبه نماید
در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

✓ بتواند مفاهیم و ضروریات مرتبط با محاسبه حجم نمونه را توضیح دهد

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۹۰	کلیات تعیین حجم نمونه
	حجم نمونه در مطالعات توصیفی حجم نمونه در مطالعات تحلیلی
روش ارزشیابی (در صورت نیاز): میزان مشارکت دانشجو در بحث گروهی	

جلسه سیزدهم

اهداف رفتاری: دانشجو بتواند شیوه نمونه گیری مطالعه / پژوهش خود را در کلاس ارائه نماید
در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :

✓ بتواند شیوه های مختلف نمونه گیری را نام ببرد

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
--	--

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۹۰	روشهای نمونه گیری
	روشهای نمونه گیری احتمالی روشهای نمونه گیری غیر احتمالی
روش ارزشیابی (در صورت نیاز): میزان مشارکت دانشجو در بحث گروهی	

جلسه چهاردهم

اهداف رفتاری: دانشجو قسمتهای تکمیل شده پروپوزال مرتبط با عنوان پژوهشی انتخابی خود را در کلاس توضیح دهد و در جلسه شبیه سازی شده شورای پژوهشی از مطالب ارائه شده خود دفاع نماید
در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :
✓ بتواند مطالب متناسب با نوع طراحی مطالعه، نمونه گیری، تعیین حجم نمونه و ابزار جمع آوری داده ها در پژوهش خود را توضیح دهد
✓

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۹۰	ارایه پروپوزال تدوین شده و دفاع از شیوه انتخابی روش جمع آوری داده ها در بحث گروهی و جلسه شبیه سازی شده شورای پژوهشی
روش ارزشیابی (در صورت نیاز): میزان مشارکت دانشجو در بحث گروهی	

جلسه پانزدهم

اهداف رفتاری: دانشجو بتواند تجزیه و تحلیل موضوع پژوهشی خود را بنویسد
در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :
✓ بتواند اصول و کلیات مربوط به تجزیه و تحلیل یک مطالعه را توضیح دهد.
✓

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب

دانشکده بهداشت

دفتر توسعه آموزش

طرح درس (Lesson Plan)

۹۰	تجزیه و تحلیل داده های پژوهش
	گزارش و توصیف نتایج تحقیق آزمونهای آماری
روش ارزشیابی (در صورت نیاز): میزان مشارکت دانشجو در بحث گروهی	

جلسه شانزدهم

اهداف رفتاری: دانشجو بتواند جدول زمانبندی و جدول هزینه های پژوهشی خود را تکمیل نماید.
در پایان درس از فراگیر انتظار می رود که :
✓ بتواند اصول و کلیات مربوط به زمانبندی و بودجه بندی یک طرح پژوهشی را توضیح دهد.

جدول زمان بندی ارائه محتوای آموزشی در این جلسه	
مدت زمان (دقیقه)	رئوس مطالب
۹۰	جدول زمانبندی، بودجه بندی پژوهش - ارایه پروپوزال نهایی توسط دانشجو
	جدول گانت ارزیابی نقادانه پروپوزال در جلسه شبیه سازی شورای پژوهشی
روش ارزشیابی (در صورت نیاز): دفاع دانشجویان از پروپوزال تدوین شده، ارزیابی نقادانه آن توسط دانشجویان و میزان مشارکت دانشجو در بحث گروهی	